

Arijana Mataga Tintor
Sanda Puljiz

Vodič za Roditelje

GRAD VELIKA GORICA
CENTAR ZA DJECU, MLADE I OBITELJ VELIKA GORICA

Autorice:

mr.sc. Arijana Mataga Tintor, dipl. socijalna pedagoginja
Sanda Puljiz, prof. psihologije

Recenzentice:

dr.sc. Valentina Kranželić
Tihana Novak, dipl. socijalna pedagoginja

Lektorica:

Snježana Dražić Pavić, prof.

Dizajn:

Miroslav Mrva, Iva Morožin

Ilustracije:

www.miroslavmrva.com

Izdavač:

GRAD VELIKA GORICA
UO za društvene djelatnosti, školstvo i predškolski odgoj

Za izdavača:

Tonino Picula

Velika Gorica, listopad 2007.

SADRŽAJ

1.	Kome je namijenjen ovaj Vodič...	4
2.	O pravima djece	6
	· Prava kojima se bavi Konvencija UN o pravima djeteta	
	· Djecu treba slušati i čuti!	
	· Grad Velika Gorica - prijatelj djece	
3.	Rano djetinjstvo i predškolska dob	12
4.	Zdravlje djece	16
5.	Obrazovanje	21
6.	Slobodno vrijeme	27
7.	Sport	32
8.	Centar za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica	35
9.	Što su poremećaji u ponašanju i kada reagirati	39
10.	Djeca s teškoćama u razvoju	43
11.	Podsjetnik	46
12.	Adresar	49

Vaša djeca nisu vaša djeca,
Ona su sinovi i kćeri čežnje života za samim sobom.
Ona dolaze kroz vas, ali ne od vas
I premda su s vama, ne pripadaju vama.

Možete im dati svoju ljubav, ali ne i svoje misli,
Jer ona imaju vlastite misli.

Možete okuciti njihova tijela, ali ne njihove duše.
Jer njihove duše borave u kući od sutra
Koju vi ne možete ponijeti,
Čak ni u svojim snima.

Možete se upinjati da budete kao oni,
Ali ne tražite od njih da budu poput vas.
Jer život ne ide unatrag,
Niti ostaje na prekjučer.

Vi ste lukovi s kojih su vaša djeca
Ođapeta kao žive strijele.
Štrijelac vidi metu na putu beskonačnosti,
I on vas napinje svojom snagom
Da bi njegove strijele poletjele brzo i daleko.

Neka vaša napetost u strijelčevoj ruci bude za sreću,
Jer kao što on ljubi strijelu koja leti,
Isto tako ljubi i luk koji miruje.

(Halil Džubran: „Prorok“)

1. Kome je namijenjen ovaj vodič...

„Švi odrasli su najprije bili djeca (ali se malo njih toga sjeća)“

(Antoine de Saint-Exupéry)

... vama, dragi roditelji, koji ste najprije bili djeca, a sada ste odgovorni za svoju djecu. Mamama i tatama koji se od trenutka saznanja da će postati roditelji, susreću s mnogim izazovima i nedoumicama koje pred njih postavlja zahtjevna roditeljska uloga. Roditeljima bebača, predškolaca, školaraca, pubertetlija i adolescenata. Onima koji se preispituju, tragaju za odgovorima, opterećuju prijatelje, razmjenjuju iskustva. Onima koji razgovaraju sa svojom djecom i onima koji urlaju na svoju djecu kada su iscrpljene

sve odgojne metode iz korisnih knjiga i priručnika.

„Odgajati dijete ne znači od njega praviti lijepu sliku.“

(Simone de Beauvoir)

Roditeljima bebača koji se pitaju kada će dijete odrasti, onima koji cijeli dan na poslu ne funkcioniraju jer su njihove princeze i prinčevi ostali u jaslicama ili vrtiću s „onim“ pogledom, roditeljima tinejdžera koji čeznu za bezbrižnim vremenima kada su njihovi buntovnici samo jeli, spavali i igrali se. Roditeljima koji podnose nesnošljivu glazbu, prve loše ocjene u školi, koji su svjedoci problema s vršnjacima i prvih ljubavi i koji bi trebali ignorirati onaj karakterističan tinejdžerski stav: „Ima li ovdje itko pametniji od mene“. Onima koji misle da se u današnje vrijeme sve komplicira, jer ... kad su oni bili mali...Onima koji su kopija svojih roditelja i onima koji žele biti njihova suprotnost, ali im to ne uspijeva.

„Onako kako su se prema nama ponašali kad smo bili mali, ponašamo se mi prema sebi ostatak života.“

(Alice Miller)

Onima koji znaju da je najveći i najvažniji uspjeh odgojiti i pustiti u svijet zdravu, samostalnu i odgovornu mladu osobu koja će uvijek biti dijete svojih roditelja.

Stoga, dragi roditelji, prelistajte ovaj Vodič, zaustavite se na onim stranicama koje pobude vašu znatiželju i interes, pogledajte što se djeci nudi na području Grada Velike Gorice i ne oklijevajte potražiti pomoć kada se nađete u dilemi. Ovaj Vodič stvaran je s ciljem da djeci pomognemo u osjetljivom razdoblju njihova odrastanja i sazrijevanja, a s uvjerenjem da je jedan od najboljih načina pomaganja djeci - pomoć njihovim roditeljima.

Autorice

2. O praviMa djece

Djeca se rađaju s temeljnim slobodama i pravima koja pripadaju svim ljudima. Dijete je subjekt i aktivan član zajednice, a djetinjstvo je razdoblje u kojem dijete treba početi ostvarivati svoja prava i pripremati se za odgovoran život u „odraslom“ svijetu.

Prava nisu želje, prava ne mogu nikoga razmaziti niti ugroziti položaj i autoritet odraslih, ona su odgovor na temeljne potrebe djeteta bez kojih dijete ne može kvalitetno živjeti i odrastati.

Može li pravo na obrazovanje ili pravo na zaštitu od nasilja i zanemarivanja nekoga razmaziti? Može li pravo na slobodu izražavanja i mišljenja ugroziti roditelja ili bilo koju drugu odraslu osobu? Zašto bi prava na osobni identitet ili na privatnost bila

privilegija odraslih? Da ne spominjemo prava na zdravstvenu i socijalnu zaštitu ili zaštitu od teškog rada, izrabljivanja, zlouporabe droga i zaštitu od sudjelovanja u oružanim sukobima. Prava su rezultat potreba djece - bioloških, socijalnih, psiholoških, razvojnih. Zadovoljavanje tih potreba ostvaruje se u uvjetima u kojima smo sigurni, prihvaćeni, slobodni, poštovani, gdje možemo učiti, raditi i djelovati kao pojedinci.

Odrasli znaju komentirati kako se stalno govori o pravima djece, ali nitko ne spominje obveze i odgovornost. No, upravo su prava temelj za izgradnju odgovornosti, a odgovorno ponašanje podrazumijeva izvršavanje obveza. Dakle, odgovornost utječe na ispunjavanje obveza koje proizlaze iz poštivanja prava. Na primjer, dijete ima pravo na obrazovanje, a obveza koja iz tog prava proizlazi je redovit odlazak u školu. Ukoliko dijete ne poštuje obvezu i ne ide u školu, ono krši određena pravila i snosi određene posljedice. No, to ne znači da mu se smiju uskraćivati njegova temeljna ljudska prava. Jer prava imaju sva djeca i ona su neotuđiva.

U Republici Hrvatskoj osnovan je 2003. g. Ured pravobranitelja za djecu čija je osnovna zadaća zaštita, praćenje i promicanje prava i interesa djece na temelju Ustava Republike Hrvatske, međunarodnih ugovora i zakona.

Ured možete naći u Zagrebu, Ulica Andrije Hebranga 4/1. Tel. 4929 669, 4921 278; info@dijete.hr

Poznavajući prava djeteta, otvara se prostor za učenje o pravilima ponašanja i utječe se na odgovorno ponašanje prema sebi i drugima. Što je odgovorno, a što neodgovorno - središnji su pojmovi razgovora roditelja i stručnjaka. Treba razlikovati „društvenu” i „osobnu” odgovornost.

„Prema mojoj procjeni, na svakih stotinu odraslih u dobi između 20 i 40 godina, možda ih je samo dvoje, troje sposobno uglavnom uvijek preuzimati odgovornost za vlastiti život i integritet. Ogromna većina sukoba između djece i odraslih (kao i među odraslima) odvija se u destruktivnom smjeru upravo zato što strane u sukobu ne preuzimaju odgovornost za sebe pa okrivljuju jedni druge“.

(Jesper Juul, obiteljski terapeut)

Pitanje koje roditelji trebaju sebi postaviti glasi: želimo li djecu odgojiti tako da uspiju izgraditi čvrst unutarnji autoritet koji će im omogućiti samostalan društveni i životni odabir ili ih želimo naučiti uzdati se u vanjski autoritet kojeg će slijediti i prema njemu se ravnati?

Učeniku, koji je uvijek molio, reče učitelj: “Kad ćeš prestati oslanjati se na Boga i stati na vlastite noge?”

Učenik je bio iznenađen: “Ali ti si nas učio da na Boga gledamo kao na Oca.”

“Kad ćeš naučiti da otac nije netko na koga se možeš naslanjati, nego onaj koji te oslobađa od tvoje potrebe da se naslanjaš?”

(Anthony de Mello: „Minuta mudrosti“)

Prava kojima se bavi Konvencija UN o pravima djeteta

Prava preživljavanja

To su ona prava koja osiguravaju djetetu zadovoljavanje osnovnih životnih potreba, primjerice: pravo na život, pravo na odgovarajući životni standard, pravo na prehranu, pravo na smještaj, pravo na zdravstvenu pomoć.

Prava na razvoj

Riječ je o pravima koja osiguravaju djetetu najbolji mogući razvoj. To su: pravo na obrazovanje, pravo na igru, pravo na slobodno vrijeme, na kulturne aktivnosti i slično.

Zaštitna prava

To su prava koja osiguravaju zaštitu djeteta: prava na zaštitu od zlouporabe, zapostavljanja i izrabljivanja, na zabranu dječjeg rada, zaštitu od droga, alkohola, duhana, na zaštitu djece izbjeglica, djece u oružanim sukobima, djece u zatvorima.

Prava sudjelovanja

Ova skupina prava govori o mogućnostima aktivnog sudjelovanja djece u svom okruženju, koja ga pripremaju za aktivnog građanina u budućnosti.

Djeci se mora omogućiti da aktivno sudjeluju u rješavanju svih pitanja koja utječu na njihov život i dopustiti im slobodu izražavanja mišljenja. Ona imaju pravo izreći svoja gledišta koja se moraju ozbiljno uzeti u obzir.

Djecu treba slušati i čuti!

„Djeca često govore istinu. Šteta što nemaju više autoriteta.“

(Nepoznati autor)

ZNATE LI ...

...da u Gradu Velikoj Gorici djeluje Gradsko vijeće djece i mladih kojeg čine predstavnici vrtića, škola te Centra za odgoj i obrazovanje koji na javnim sjednicama postavljaju pitanja gradonačelniku i predstavnicima gradske vlasti?

ZNATE LI ...

...da na Radio Velikoj Gorici subotom ujutro zvući ZVONJALICA - emisija koju uređuju i vode učenici velikogoričkih škola?

ZNATE LI ...

...da u svakoj školi uz Vijeće roditelja, postoji i Vijeće učenika?

Grad Velika Gorica - prijatelj djece

Vjerojatno ste na ulazima u Veliku Goricu i ispred zgrade Pučkog otvorenog učilišta primijetili veselu ploču na kojoj piše Grad Velika Gorica - prijatelj djece.

Što to znači?

Grad Velika Gorica sudjeluje u akciji koja na razini Republike Hrvatske nosi naziv „Gradovi i općine - prijatelji djece”. Akciju organiziraju Savez društava Naša djeca Hrvatske i Hrvatsko društvo za preventivnu i socijalnu pedijatriju uz pokroviteljstvo UNICEF-ova ureda za Hrvatsku. Cilj akcije je motivirati odrasle u gradovima i općinama Hrvatske da potpunije ostvaruju prava i potrebe djece priznate u Konvenciji UN o pravima djeteta. Prema ocjeni organizatora akcije naš grad je ispunio uvjete koji ga svrstavaju među 11 gradova i općina - prijatelja djece u našoj zemlji. Dobivanje ovog počasnog naziva podrazumijeva kontinuiranu brigu za djecu s ciljem sustavne skrbi u svim područjima života djece.

ZNATE LI ...

...da je 11. listopada Dan djece Grada Velike Gorice? Toga dana se održava javna sjednica Gradskog vijeća djece i mladih, a u školama je to Dan bez zvona i ocjena. Cijeli tjedan se obilježava kao Tjedan djece Grada Velike Gorice.

3.

Rano djetinjstvo i predškolska dob

„Ovo je šareni osmjech i tajni mig našeg velikog dogovora da jednom, kad odrasteš, sačuvaš djetinjstvo u sebi i u drugima. Jer najteže je ostati ozbiljno neozbiljan kao ja, kao ti, kao djeca.“

(Miroslav Antić)

Ni u jednom razdoblju ljudskog života ne odvija se toliko promjena kao u ranom djetinjstvu. Sjetimo se koliki je napredak dijete napravilo od rođenja do polaska u školu!

ZNATE LI ...

...da svako novorođeno i posvojeno dijete s prebivalištem na području Grada Velike Gorice ostvaruje pravo na jednokratnu novčanu pomoć za opremu novorođenčeta.

Rana iskustva temeljito oblikuju vaše dijete, to su godine u kojima se postavljaju temelji za kasniji život. Zato su vrlo osjetljive i posvećuje im se tolika pozornost.

Djeca su poput spužvi, izuzetan je razvoj njihovih fizičkih i motoričkih sposobnosti, govora, obogaćivanje jezika, a posebno je važno naglasiti važnost igre u ovom razdoblju. Igrajući se, djeca uče kroz vlastito iskustvo, usvajaju pravila i posljedice, sklapaju prijateljstva i druže se u grupi, razvija se govor i mišljenje, mašta, emocionalni život. U ovoj dobi postavlja se osnova za kasnije uspjehe, odnosno neuspjehe u životu, za samopoštovanje i stabilnost.

„To je povlastica djece. Oni se često čude. I zato se lako ušuljaju u Kraljevstvo“.

(Biblija)

Koliko god se stručnjaci u vrtićima, igraonicama, zdravstvenim i drugim ustanovama trudili oko djeteta, osnove se stječu u obitelji. Zato je važno da kao obitelj provodite vrijeme zajedno, kvalitetno komunicirajući. Na taj se način stvara osjećaj sigurnosti i povjerenja, topline, uči se kako se rješavaju problemi, izražavaju se osjećaji. Obitelj je najvažnije mjesto u kojem će vaše dijete dobiti podršku. Stoga mu posvetite dovoljno vremena, ne požurujte vlastito dijete kada vam se želi povjeriti, neka vam ne bude teško sjesti na pod s njim i igrati se. Sada se stvara povjerenje među vama.

ZNATE LI...

...da prema nekim podacima, prosječno dijete provede 1.680 minuta tjedno ispred televizora, dok s roditeljima provede tek 38,5 minuta u kvalitetnom razgovoru.

(www.skole.hr)

Djetetu je potrebna vaša ljubav. Ne štedite na ljubavi, ona ga neće razmaziti. Dijete je važno ohrabrivati i davati mu podršku, tješiti kada je uplašeno ili povrijeđeno, ne zadirkivati ga i ne kažnjavati. Ali, svakako je potrebno postavljati pravila. Uz sve to, djeci je potreban razgovor, pjevanje, čitanje, potrebno ih je voditi u Zoološki vrt, dječje

kazalište, dječju knjižnicu, igraonice za djecu, radionice. Ograničite mu gledanje TV-a i igranje računalnih igara. Jer to ga uznemiruje. Osim toga, birajte što će vaše dijete gledati.

**„Želite li da vaša djeca budu oštromna, pričajte im bajke.
Želite li da budu vrlo oštromna, pričajte im još više bajki.“**

(Albert Einstein)

Briga o ranom razvoju djeteta sastavni je dio programa naših ustanova i udruga. U njima djeca kroz igru usvajaju nova znanja, uče o okolini, o sebi i o drugima. Na taj se način razvijaju djetetovi talenti. Učenje kroz igru je prirodno i potrebno, jer je to učenje kroz iskustvo. Uz to, djeci je potrebno i vježbanje navedenih vještina u sigurnom okruženju. Velika je važnost društvenih odnosa djece za razvoj njihove ličnosti.

Kome se obratiti?

U Velikoj Gorici postoje dva gradska dječja vrtića - DV „Ciciban“ i DV „Velika Gorica“ koji djeluju na 19 lokacija. Uz redovni primarni 10-satni program, dječji vrtići nude i druge programe za djecu predškolskog uzrasta.

- Dječji vrtić „Ciciban“:
 - 10-satni program na engleskom jeziku;
 - kraći programi: ritmika, engleska igraonica, sportski vrtić;
 - program predškole za djecu koja nisu uključena u redovni program predškolskog odgoja. Program je obavezan i besplatan za djecu prije polaska u osnovnu školu.
- Dječji vrtić „Velika Gorica“:
 - 10-satni program na njemačkom jeziku;
 - 10-satni program za djecu s teškoćama u razvoju;
 - kraći programi: engleska igraonica, sportski vrtić;
 - program predškole za djecu koja nisu uključena u redovni program predškolskog odgoja. Program je obavezan i besplatan za djecu prije polaska u osnovnu školu.

- program „Rani odgoj za civilno društvo“ provodi Udruženje Djeca prva u dječjem vrtiću u Velikoj Mlaci - program je namijenjen djeci iz socijalno depriviranih sredina (uključujući i pripadnike etničkih i nacionalnih manjina), koja nemaju uvjete za uključivanje u odgojno-obrazovne programe i njihovim roditeljima.

- Centar za djecu, mlade i obitelj:

- igraonica za predškolce;
- grupa za buduće prvašiče;
- program „Rani razvoj - prve 3“ za djecu od rođenja do 3 godine i njihove roditelje. Program je dio UNICEF-ove kampanje „Prve tri su najvažnije“.

- Gradsko društvo Crvenog križa:

- skrb za najmlađe - besplatna hrana za dojenčad za socijalno ugrožene obitelji.

- Privatni dječji vrtić Prvi koraci:

- redovni primarni 10-satni program;
- kraći programi: umjetničke radionice i rano učenje engleskog jezika;
- proslave rođendana;
- radionice za roditelje - za mame i bebe do 6. mjeseci.

- Udruga Sunčica:

- program predškolskog odgoja i rehabilitacije;
- program inkluzije djece s teškoćama u razvoju;
- plesna igraonica za djecu od 4-8 g.;
- igraonica ranog učenja stranih jezika - engleski i španjolski za djecu od 4-7 g.;
- proslave rođendana.

- Igraonica Maka - programi za djecu s teškoćama u razvoju (detaljnije u poglavlju 10.).

4. Zdravlje dijete

„U zdravom tijelu zdrav duh.“

(Latinska poslovice)

Briga o zdravlju djece i mladih mora svima biti dostupna i otvorena. Nažalost, sve su veće nejednakosti u zdravlju među djecom i mladima.

Sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti i Planu i programu mjera zdravstvene zaštite, zdravstvena zaštita školske djece (učenika osnovnih i srednjih škola) i studenata organizirana je na sljedeći način:

- kurativna zdravstvena zaštita (zaštita u bolesti) koju pruža izabrani liječnik primarne zdravstvene zaštite - obiteljski liječnik ili pedijatar, prema izboru pacijenta odnosno njegovih roditelja;
- preventivna i specifična zdravstvena zaštita koju pružaju timovi školske i sveučilišne medicine.

Zdravstvena zaštita djece započinje od začeca. Zbog toga je potrebno posvetiti pozornost zdravlju buduće majke. Trudnica svakako treba voditi računa o zdravoj i uravnoteženoj prehrani, održavanju tjelesne kondicije, potrebno je izbjegavati cigarete, alkohol i druga opojna sredstva te izbjegavati zagađivače u okolini koliko god je to moguće. Već odavno se upozorava na utjecaj majčinog emocionalnog stanja na razvoj djeteta. Iz tog razloga je potrebno da majka, koliko god može, izbjegava stresne situacije.

ZNATE LI...

...da je Hrvatska među prvim državama u kojoj se svoj novorođenoj djeci provjerava sluh

Sva suvremena istraživanja upozoravaju na važnost dojenja, jer je to najzdraviji način hranjenja bebe. Majčino mlijeko svojim sastavom u potpunosti zadovoljava djetetove potrebe za hranom i tekućinom. Nema ni jednog industrijskog proizvoda koji može zamijeniti majčino mlijeko.

ZNATE LI...

da je UNICEF pokrenuo akciju za rani razvoj djece i poticajno roditeljstvo „Prve tri su najvažnije“. Velike nacionalne programe za poticanje ranog razvoja djece provode i najrazvijenije zemlje svijeta, jer ono predstavlja ulaganje u buduće potencijale zemlje i njezine sposobnosti napredovanja u gospodarstvu i u društvu u cjelini.

I prevencija u stomatologiji započinje začecem. Kasnije se roditeljima daju informacije i smjernice za očuvanje zdravlja zubi i važnost odlaska stomatologu na kontrolne preglede u vrtićima, školama, pedijatrijskim ambulancama i kroz sustav patронаžne službe. Školsko je vrijeme doba kada se trajno stječu navike brige o vlastitom zdravlju.

ZNATE LI...

... da prema nalazima sa sistematskih pregleda više od trećine učenika i studenata ima

nepravilno držanje, a oko 40% ima izražene deformacije stopala. (www.hzjz.hr)

... da je preporuka ortopeda da dijete teško 20 kilograma može nositi 3 kilograma bez opasnosti po zdravlje. Koliko je teška školska torba vašeg djeteta?

Djeca i mladi najzdraviji su dio populacije. Više nema opasnosti od potencijalno teških bolesti dojenačke dobi, a još se nisu počele razvijati kronične bolesti karakteristične za srednju dob i starost. Upravo zbog toga se često zanemaruje činjenica da tijekom odrastanja djeca i mladi nailaze na različite poteškoće. A baš je to razdoblje intenzivnog rasta i razvoja - tjelesnog, intelektualnog, emocionalnog, socijalnog. U ovoj fazi odrastanja opasnosti za zdravlje djece i mladih nepravilne su prehrambene navike, tjelesna neaktivnost, moguće zanemarivanje i zlostavljanje, a nešto kasnije - sklonost rizičnim ponašanjima. Posebnu pozornost treba obratiti na probleme spolnog, seksualnog i reproduktivnog zdravlja. Neinformiranost i neznanje o spolnosti često su povezane sa spolnim bolestima, neželjenom trudnoćom, zlostavljanjem u vezama.

ZNATE LI...

...da je prema izvješću Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u 2005. godini zabilježeno 1865 poroda maloljetnica i 400 legalno induciranih prekida trudnoće kod djevojaka u dobi od 14 do 19 godina.

...da se u velikogoričkim školama provodi Program prevencije maloljetničkih trudnoća i Program prevencije nasilja u adolescentskim vezama. Oba programa provodi Centar za edukaciju i savjetovanje (CESI), a financiraju se iz Proračuna Grada Velike Gorice.

Za zaštitu mentalnog zdravlja djece najvažnije je na vrijeme uočiti problem i u tom slučaju potražiti stručnu pomoć. Kod školske populacije najčešće je riječ o teškoćama u učenju i koncentraciji te prilagodbi školskom sustavu. Sve je više poremećaja prehrane te autoagresivnih ponašanja (sklonost konzumiranju sredstava ovisnosti, sklonost drugim rizičnim ponašanjima poput brzih vožnji, promiskuitetno ponašanje). Potrebno je obratiti pozornost na bolesti psihosomatskog karaktera kao što su česte glavobolje, astmatični napadaji, bolovi u trbuhu, kožne reakcije... Zapitajte se ima li vaše dijete problema u školi ili s vršnjacima, a da vam se ne usudi reći?

ZNATE LI...

... da 20% žrtava zlostavljanja izostaje iz škole da bi izbjegla maltretiranje?

... da 29% žrtava zlostavljanja ima problema s koncentracijom?

... da 22% žrtava zlostavljanja osjeća simptome fizičke bolesti?

... da 20% žrtava zlostavljanja ima problema sa spavanjem?

... da određeni postotak žrtava pokuša ili počini samoubojstvo (16 slučajeva godišnje u Velikoj Britaniji)?

... da je do 24. godine 60% nasilnika bilo osuđena za prekršajna ili krivična djela, a 40% i više puta?

(UNICEF: „Kako zaustaviti bullying – Priručnik za roditelje“)

Ulaskom u pubertet, posebno kod djevojaka potrebno je obratiti pozornost na važnost izgleda i imperativ vitkosti koji se nameće. Taj se imperativ sve više proširuje i na dječake, a time se otvara put poremećajima prehrane poput bulimije i anoreksije. S druge strane, zbog loše prehrane i tjelesne neaktivnosti, puno sjedenja u školi, pred kompjuterom i TV-om, sve je više djece i mladih koji imaju prekomjernu tjelesnu težinu.

ZNATE LI...

...da je prema istraživanjima u Hrvatskoj svojom tjelesnom težinom nezadovoljna jedna trećina dječaka i čak polovica djevojaka u dobi od 15 godina. Ako to usporedimo s podatkom da je u toj dobi samo 7% djevojaka i 17% dječaka s povećanom tjelesnom težinom, onda možemo iz ovih podataka zaključiti koliko je snažan mit o važnosti vitkosti kod mladih.

Razvoj dječjeg govora odvija se pod utjecajem brojnih čimbenika, a presudna je uloga djetetove obitelji i, općenito, okruženja u kojem dijete odrasta. Potrebno je obratiti pozornost na eventualne poremećaje u izgovoru glasova. Ukoliko se jave problemi, potrebno je na vrijeme obratiti se stručnjaku kako bi dijete s polaskom u školu izbjeglo teškoće, kao što su teškoće kod usvajanja čitanja i pisanja, zadirkivanje vršnjaka i slično.

„Neki ljudi su čuli da djeca ne znaju izgovarati riječi, pa su izmislili logopeda.“

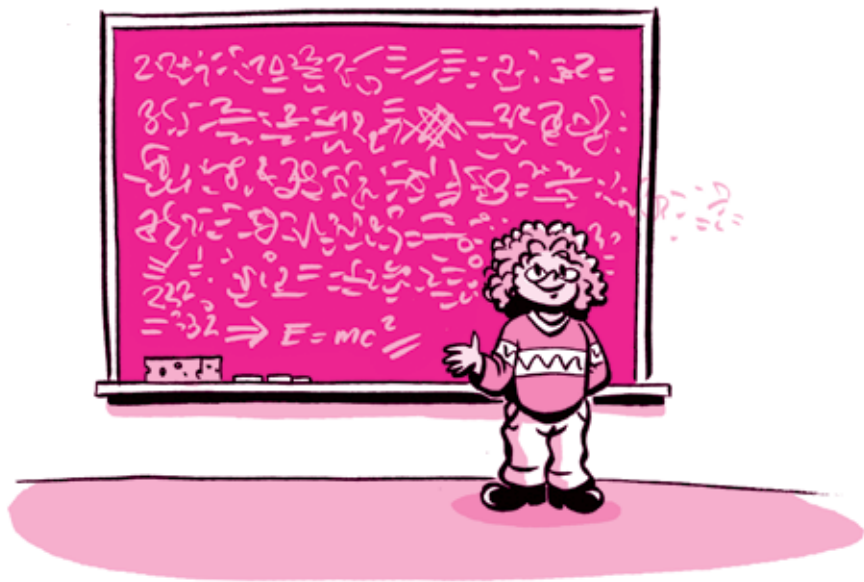
(Igor, 6 god.)

O odraslima ovisi zdravlje, rast i razvoj naše djece.

Kome se obratiti?

- Dom zdravlja Zagrebačke županije - ispostava Velika Gorica:
 - tečaj za trudnice;
 - patronažna služba;
 - pedijatrijski timovi;
 - dječji stomatološki timovi;
 - logoped;
 - EKG za djecu;
 - cijepljenje i sistematski pregledi školske djece.
- Dječji vrtići:
 - stručni suradnici - psiholog, pedagog, defektolog;
 - stručni suradnici - logopedi;
 - zdravstveni voditelji.
- Osnovne i srednje škole:
 - stručni suradnici - psiholog, pedagog, defektolog, socijalni pedagog.
- Centar za djecu, mlade i obitelj:
 - tečaj za buduće roditelje;
 - savjetovalište.
- Udruga Pomak:
 - program prevencije poremećaja u prehrani.

5. OBRAZOVANJE

„Često cijeli dan nisam ništa jeo i cijelu noć nisam spavao da bih razmišljao, pa opet mi to nije koristilo. Mnogo je bolje učiti.“

(Konfucije)

Kada se govori o pravu na obrazovanje, naglašava se obveza poštivanja djetetovih mentalnih i tjelesnih sposobnosti s ciljem potpunog razvijanja osobnih potencijala. Stoga treba imati na umu da sva djeca nemaju jednake sposobnosti i interese pa je školski uspjeh ponekad suprotan roditeljskim očekivanjima. Važno je da roditelji ne nameću

djetetu svoje neostvarene želje, jer takvi pritisci mogu razviti djetetovu odbojnost prema školi te izazvati frustracije i stres.

„Uopće nije važno imaš li neuredne džepove, neurednu frizuru i domaće zadaće. Najveća nevolja na svijetu je, sine moj, imati neuredan um.“

(Miroslav Antić)

Polazak u osnovnu školu jedna je od najvećih prekretnica u djetetovu životu. Iz svijeta igre, zabave i bezbrižnosti dijete ulazi u svijet obveza i odgovornosti. Izuzetno je važno da taj prelazak ne predstavlja drastičan rez u djetetovu životu. Zato se u predškolskim ustanovama djeca posebno pripremaju za polazak u školu, a roditelji dobivaju informacije o važnosti kvalitetne pripreme.

Usvajanje radnih navika, prosocijalno ponašanje, stjecanje znanja i vještina, osiguravanje stimulativnih materijala, neki su od savjeta koje će roditelj dobiti prije djetetova polaska u školu.

„Neznanje je početak tisuće novih početaka.
I nemoj ga se stidjeti.
Svjetlost znanja je slična svjetlosti svemira.
Sve su se misli dogodile odavno, kao zvijezde.
Ljepota traženja nije u nalaženju, nego u našoj odluci
da tražimo.“

(Miroslav Antić)

Škola ima izuzetno jak utjecaj na dijete, što je razumljivo, jer ono u školi boravi oko 6 sati dnevno. Osim što u školi dijete usvaja znanja i vještine, škola je jedno od prvih i značajnih mjesta gdje se stvaraju, razvijaju i prakticiraju međuljudski odnosi. Iako obitelj i dalje ima ključnu ulogu u djetetovu razvoju, škola postaje glavno socijalizacijsko okruženje. Međutim, jača i utjecaj vršnjačke grupe. Uspješna i kvalitetna škola podrazumijeva uključivanje roditelja u rad škole.

„Nema bogate zemlje, a da njeno stanovništvo nije obrazovano. Država čije je stanovništvo neobrazovano, ne može biti do li siromašna. Temej bogatstva je obrazovanje stanovništa.“

(John Kenneth Galbraith)

Roditeljsko uključivanje znači: otvoriti i prihvatiti suradnju s učiteljima i stručnim suradnicima, informirati se ne samo o ocjenama, već i o svim zbivanjima u školi, o tome čime se dijete bavi i s kime se druži, kako se ponaša.

„Tko zna, a ne zna da zna – spava, probudite ga;
Tko zna i zna da zna – mudar je, slijedite ga;
Tko ne zna i zna da ne zna – dijete je, poučite ga;
Tko ne zna i ne zna da ne zna – opasan je, čuvajte ga se!“

(Konfucije)

Ukoliko roditelj primijeti da dijete ima problema u svladavanju nastavnog gradiva, potrebno je pravovremeno potražiti pomoć. Traženje pomoći je važno i u slučajevima u kojima dijete odbija ići u školu, nerado priča o zbivanjima u školi, izbjegava kontakte s vršnjacima i sl. Nikada ne treba podcijeniti problem koji dijete iznese jer u toj dobi nema većih ili manjih problema. Naoko beznačajna situacija iz perspektive roditelja, za dijete može predstavljati ozbiljan problem. Stoga odvojite vrijeme i saslušajte i podržite svoje dijete.

Gandhi je bio poznat kao pravedan i mudar čovjek te su mu se mnogi ljudi obraćali za savjet. Jednog mu je dana tako došla jedna majka moleći ga da kaže njezinu sinu neka prestane uzimati šećer. Gandhi joj reče da sada to ne može učiniti i pozva je neka dođe ponovno za deset dana. Nakon deset dana majka i dječak, koji su živjeli prilično

daleko odatle, ponovno se vrate i majka ponovi svoju molbu .Gandhi se okrene dječaku i reče mu: “Prestani uzimati šećer”. Majka ga pogleda začuđeno i upita: “Prošli put kad smo bili kod tebe rekao si da nam ne možeš pomoći. Zašto si tražio od nas da ponovno prevalimo tako dugi put kako bi rekao samo te tri jednostavne riječi, koje si mogao izreći i onda “. Gandhi odgovori mimo: “Pred deset dana ni ja još nisam prestao uzimati šećer. “

(nepoznati autor)

Kome se obratiti?

U Velikoj Gorici postoji sedam osnovnih škola, četiri srednje škole i jedna umjetnička škola. U svakoj školi roditelji se mogu obratiti stručnim suradnicima - psiholozima, pedagogima, socijalnim pedagogima i defektolozima. Uz redovan školski program, u svakoj školi se nude brojne slobodne aktivnosti. Informirajte se u školi svog djeteta o uvjetima i načinima uključivanja u slobodne aktivnosti!

- OŠ Jurja Habelića
 - PŠ Velika Buna
 - PŠ Šiljakovina.
- OŠ Eugena Kvaternika
 - PŠ Lukavec
 - PŠ Dubranec
 - PŠ Cerovski Vrh
- OŠ Eugena Kumičića:
 - program produženog boravka za učenike 1. i 2. razreda.
- OŠ Nikole Hribara:
 - PŠ Donja Lomnica
 - PŠ Gradići
 - program produženog boravka za učenike 1. i 2. razreda.

- OŠ Velika Mlaka
 - PŠ Mičevac
- OŠ Ščitarjevo
- OŠ Vukovina
 - PŠ Novo Čiče
 - PŠ Rakitovec
 - PŠ Mraclin
 - PŠ Buševac
 - PŠ Bukevje
 - PŠ Veleševac
- PŠ Kozjača - podružna škola (od 1. do 4. razreda) Osnovne škole Kravarsko
- Umjetnička škola Franje Lučića:
 - osnovna glazbena škola;
 - osnovna plesna škola;
 - srednja glazbena škola;
 - srednja plesna škola.
- Gimnazija Velika Gorica
- Ekonomska škola Velika Gorica
- Srednja strukovna škola
- Zrakoplovna tehnička škola Rudolfa Perešina
- Centar za odgoj i obrazovanje - osnovna škola za djecu s teškoćama u razvoju.

Što ako želite da vaše dijete nadopuni svoja znanja ili usavrši vještine učenja?
U tom slučaju obratite se jednoj od sljedećih ustanova.

- Pučko otvoreno učilište:
Škola stranih jezika.

- Centar za djecu, mlade i obitelj:
 - pomoć u učenju - za starije osnovnoškolce i srednjoškolce, s ciljem postizanja boljeg uspjeha u školi; u sklopu ovog programa polaznici uče kako efikasnije i kvalitetnije učiti;
 - program „Topli kutak“ - učenici 1. i 2. razreda OŠ prije ili nakon nastave provode vrijeme u Centru u sklopu kojeg izvršavaju svoje obaveze (pišu zadaće i sl.), čitaju priče, igraju se, crtaju, modeliraju, gledaju filmove, razgovaraju i diskutiraju;
 - tematske tribine za srednjoškolce;
 - predavanja za roditelje;
 - grupa za učitelje na temu ADHD sindroma (deficit pažnje/hiperaktivni poremećaj);
 - ljetni engleski.
- Zajednica tehničke kulture - provodi dio svojih programa u Centru tehničke kulture:
 - avio- modelari i auto- modelari;
 - radio- amateri;
 - informatičari;
 - ronoci;
 - aero klub.
- Udruga korisnika bežičnih sustava VGWireless
- Visa Educa:
 - poduka osnovnoškolske djece;
 - organizirani boravak školske djece prije i poslije nastave;
 - priprema djece za 1. razred.
- Esperantsko društvo „Svijet mira“

6. Slobodno vrijeme

Kada se pitate na što vaše dijete potroši najviše svog vremena, mnogi će od nas odgovoriti - na školu. Međutim, boravak u školi tijekom kalendarske godine zauzima oko 15% vremena kada je vaše dijete budno. To znači da dijete, uz sve školske obveze, ili uz boravak u vrtiću, još uvijek ima mnogo slobodnog vremena. Kako vaše dijete provodi svoje slobodno vrijeme? Na što ga troši? Koliko je ono samo kod kuće? Koliko vremena provede ispred televizora ili računala? Koliko se zajedno igrate i komunicirate? Na koji način svoje vrijeme provodi vaš adolescent?

Ukoliko sebi niste postavili ova pitanja, možda je vrijeme za to. Jer, slobodno vrijeme je izuzetno važno za sve nas. U slobodno vrijeme zadovoljavamo mnoge potrebe - za druženjem, igrom, slobodom, usvajanjem novih sadržaja... i to vrijedi kako za djecu tako i za odrasle. Slobodno vrijeme nudi mogućnosti za razvoj naših potencijala, a posebno je važno za djecu. Kada se igra, dijete se razvija. Ono u igri rješava svoje trenutne probleme, tjeskobu, zbunjenost vanjskim svijetom, razvija nove načine rješavanja problema i kreativnost.

U Velikoj Britaniji je provedeno istraživanje na uzorku djece i mladih u dobi od 11 do 14 godina sa svrhom boljeg razumijevanja životnog stila mladih ljudi te dobi. Uzorak je činilo 2.000 ispitanika.

Evo nekih rezultata:

- Najpopularnija su mjesta za provođenje slobodnog vremena kuće/stanovi prijatelja, potom ulice, kafići, parkovi i trgovački centri.
- Rijetko se provodi slobodno vrijeme u obitelji.
- Mali broj ispitanika provodi slobodno vrijeme u organiziranim aktivnostima izvan škole poput izviđačkih.
- 40% ispitanika provodi slobodno vrijeme na opasnim mjestima.
- Polovina ispitanika navodi da je participirala u rizičnim aktivnostima pri izlasku s vršnjacima.
- Više od polovine ispitanika izjavilo je da redovito konzumira alkohol te se čini da su mnogi roditelji tolerantni prema takvom ponašanju.
- Glavna aktivnost u slobodno vrijeme za te mlade ljude je gledanje TV-a, nakon čega slijedi slušanje glazbe te druženje s vršnjacima.
- Pisanje zadaće, rad na računalu te gledanje videa su također vrlo uobičajene aktivnosti.
- Sportske aktivnosti manje su zastupljene i to uglavnom nogomet i vožnja biciklom za dječake i hodanje i plivanje za djevojke.

(prema Jedud i Novak)

Kreativnost je urođena svakom čovjeku. Ukoliko se djetetu ne dozvoljava kreativnost, ono će pronaći negativne, destruktivne načine da ju izrazi. Upravo zato su samoizražavanje i stvaralaštvo ključni za zdravlje. Danas i poslodavci sve više traže kreativnost svojih uposlenika.

„Kreativnost je nevjerojatna, očaravajuća, veličanstvena sposobnost čovjeka da izmišlja novo. Ono što je njemu novo.“

(Rudolf Šeitz)

U programima koji su namijenjeni djeci i mladima s ciljem kvalitetnog i organiziranog provođenja slobodnog vremena oni usvajaju određene vještine i znanja. Ali, uz nova znanja razvijaju samopouzdanje i pozitivnu sliku o sebi, druže se s vršnjacima i na taj način usvajaju socijalne vještine. Uče se odgovornosti, suradnji, nenasilnom rješavanju sukoba, strpljenju.

U programima koji su namijenjeni obiteljima djeca i njihovih roditelji uče zajedno provoditi svoje slobodno vrijeme, uče komunicirati, pomagati, otvaraju se...

ZNATE LI ..

...da učenici velikogoričkih škola dobivaju promotivni materijal „Hvali Zagreb drž' se Gorice“ koji sadrži podatke o aktivnostima za djecu i mlade

Kome se obratiti?

U Velikoj Gorici nude se brojne aktivnosti s područja umjetnosti, obrazovanja i razvoja kreativnih sposobnosti (sportske aktivnosti su navedene u poglavlju o sportu).

- Centar za djecu, mlade i obitelj:
 - likovna grupa;
 - plesna grupa;
 - grupa za izradu nakita;
 - dramska grupa;
 - lutkarska grupa;
 - igraonica za osnovnoškolce;
 - rad u drvu;
 - novinarska grupa;
- hobby art;
- obiteljska kreativna radionica - namijenjena je svim članovima obitelji.

- Pučko otvoreno učilište:
 - dramski studio;
 - kino i kazališne predstave.

ZNATE LI ...

...da je Pučko otvoreno učilište započelo vlastitu produkciju s dječjom predstavom „Božićna haljina“ i nastavilo s predstavom „Šuma Striborova“

- Gradska knjižnica Velika Gorica:
 - dječji odjel - uz redovnu djelatnost (posudba knjiga) nude se različite radionice, pričaonice, promocije, izložbe, predstave.
- Muzej Turopolja:
 - umjetničke radionice - likovne radionice uz izložbe;
 - program „Škola u muzeju - muzej u školi“ u dogovoru sa školama;
 - muzejsko edukativna igra povodom Međunarodnog Dana muzeja 18. svibnja.
- Zajednica kulturno - umjetničkih udruga Grada Velike Gorice. U Zajednici djeluje 15 udruga koje imaju podmlatke. U Zajednici su osim kulturno - umjetničkih društava i Dječji zbor „Zvrk“ te dvije udruge mažoretkinja.
- Udruge koje se bave modernim plesom - Plesni klub „Megablast“ (hip hop, break dance, street dance...), Akrobatski r'n'roll klub VEGA i Akrobatski r'n'roll klub Gorica.
- Udruga roditelja i mladih Podbrežnice - nude se programi provođenja slobodnog vremena za djecu i roditelje iz naselja Podbrežnica.
- Udruga „MjuziKids“ - dječji zbor.
- Izviđački odred „Tur“ - okupljanje, boravak i rad u prirodi.
- Planinarsko društvo Velika Gorica - planinarstvo.
- Zajednica mladih „Trag u beskraju“ - humanitarni, sportski, zabavni i kulturni programi za mlade u Gradićima i Donjoj Lomnici.

- Udruga VEM - programi za mlade u Velikoj Mlaci.
- Udruge mladih u Velikoj Gorici: Gorička alternativna scena (GAS), Mozaik, Tur-bina, Udruga navijača Dinama BBB.
- Uz sve navedene programe, djeca i mladi Grada Velike Gorice mogu pronaći sadržaje i u svojim župama u kojima se posebna pozornost posvećuje radu s mladima.

7. Sport

„Održavati tijelo u dobrom zdravlju dužnost je. U suprotnom nećemo moći održati naš um snažnim i bistrim.“

(Buddha)

Teško se mogu pobrojati svi pozitivni učinci tjelesne aktivnosti na fizički i psihički razvoj djeteta i mlade osobe.

ZNATE LI ...

...da je u velikogoričke športske udruge uključeno je oko 3100 djece i mladih.

Tjelesna aktivnost prije polaska u školu češća u vidu igre - fizičkog kretanja poput igranja „školice“, lovice, „gumi - gumi“ i slično. Polaskom u školu povećavaju se napori za dijete. Ono se mora prilagoditi dugotrajnom sjedenju i pravilima u školi. S druge strane važno je da dijete zadovolji svoju osnovnu životnu potrebu za kretanjem. Fizičko kretanje važno je za ispravak mogućih fizičkih deformacija i za prevenciju zdravstvenih problema u odrasloj dobi. Djeca koja većinu vremena provedu ispred televizora, osim što su pasivnija, više uznemirena i agresivnija, ona su često i pretila, jer su fizički neaktivna.

„ U jednom malom kanadskom gradiću u kojem nije bilo televizije, značajno se povećala i verbalna i fizička agresivnost nakon njezina uvođenja.“

(Miljković & Rjavec)

Zato je važno da je dijete u društvu svojih vršnjaka i da tako razvija vlastite socijalne vještine. Fizička aktivnost, dok god je sigurna i zabavna, obogaćivanje je i duha i tijela. Zbog toga je potrebno naglasiti važnost bavljenja sportom kako radi razvijanja samopouzdanja i suradnje u timu tako i radi fizičke aktivnosti, motorike i koordinacije pokreta.

Problem kod organiziranog bavljenja sportskim aktivnostima je pritisak da se pobijedi i istakne, a ne samo da se bude aktivan. Time se, nažalost, ponekad potiče stav da igra nije vrijedna ako ne možeš pobijediti suparnika. Smisao sportskih i fizičkih aktivnosti općenito je da djeca otkriju igru zbog radosti igre same, da uživaju u njoj, da slobodno uđu u igru i da je igraju tako da je ona sama sebi cilj.

„Istraživanje koje je proveo Hrvatski zavod za javno zdravstvo na reprezentativnom uzorku djece dobi 11, 13 i 15 godina u Hrvatskoj, a inače isto je provedeno i u 35 zemalja i regija Europe i Sjeverne Amerike pružilo je podatke o (ne)zdravim navikama djece te o njihovoj tjelesnoj aktivnosti. Pod tjelesnom aktivnošću se smatralo bavljenje nekim sportom, igranje s prijateljima ili hodanje do škole, a preporuka je da to bude barem jedan sat dnevno. Dječaci su aktivniji od djevojčica u svim dobnim skupinama, a tjelesna aktivnost se, osobito kod djevojčica, smanjuje s dobi. Ukupno 33% ispitanika ostvaruje preporuke za dnevnom tjelesnom aktivnošću. U dobi od 11 god. 46% dječaka je umjereno tjelesno aktivno najmanje jedan sat dnevno, a taj udio se smanjuje s 13

godina (44%) i još više za 15 godišnjake (33%). Među djevojčicama u dobi od 11 godina njih 32% je umjereno tjelesno aktivno najmanje jedan sat dnevno, među onima od 13 godina 25%, a među petnaestgodišnjakinjama samo 17%. Hrvatska se nalazi na 20. mjestu s obzirom na preporučenu tjelesnu aktivnost mladih od ukupno 35 zemalja u kojima se provodilo navedeno istraživanje“.

(Marina Kuzman)

Kome se obratiti?

U svim školama se možete informirati o uvjetima i načinima uključivanja u školske športske klubove. Na području Grada djeluju 53 športske udruge i Zajednica športskih udruga koja okuplja udruge.

Ovdje su navedene sportske udruge, a podatke i kontakte možete naći na gradskoj web stranici www.gorica.hr

NOGOMETNI KLUB KLAS	STOLNOTENISKI KLUB "VELIKA GORICA-STANFER"
NOGOMETNI KLUB "MEŠTRICA"	KUGLAČKI KLUB "RADNIK"
NOGOMETNI KLUB "MLADOST"	BOKSAČKI KLUB "VELIKA GORICA"
NOGOMETNI KLUB "MRACLIN"	KARATE KLUB "CENTAR"
NOGOMETNI KLUB "POLET"	KARATE KLUB "VELIKA GORICA"
NOGOMETNI KLUB "RADNIK"	JUDO KLUB "PINKY"
NOGOMETNI KLUB "TUROPOLJAC"	BODY BUILDING KLUB "ATLET"
NOGOMETNI KLUB "TUROPOLJE"	TAEKWONDO KLUB "PANTERA"
NOGOMETNI KLUB "UDARNIK"	FITNESS KLUB "BUNA"
NOGOMETNI KLUB "VELIKA MLAKA"	TWIRLING KLUB "GORICA"
NOGOMETNI KLUB "VATROGASAC"	STRELJAČKO DRUŠTVO "GORD"
NOGOMETNI KLUB "BUNA"	ŠAHOVSKI KLUB "TUROPOLJAC"
NOGOMETNI KLUB "DINAMO HIDREL"	ŠAHOVSKI KLUB "POLET"
NOGOMETNI KLUB "GORICA"	ŠŠD "OBRJNIK"
NOGOMETNI KLUB "GRADIĆI"	MARATON KLUB "VELIKA GORICA"
NOGOMETNI KLUB "LOMNICA"	MAČEVELAČKI KLUB "GORICA"
NOGOMETNI KLUB "LUKAVEC"	STRELJAČKO DRUŠTVO "SOKOL"
NOGOMETNI KLUB "JELAČIĆ"	STRELJAČKI KLUB "TUROPOLJE"
MALONOGOMETNI KLUB "GORICA"	AUTO KLUB "VELIKA GORICA"
ŽENSKI RUKOMETNI KLUB "UDARNIK"	ŠPORTSKO RIBOLOVNO DRUŠTVO "ODRA"
ŽENSKI RUKOMETNI KLUB "GORICA"	ŠPORTSKO DRUŠTVO GLUHIH "VEGO"
HRK "VELIKA GORICA"	AKROBATSKI R'N'R KLUB "VEGA"
KOŠARKAŠKI KLUB "GORICA"	AKROBATSKI R'N'R KLUB "GORICA"
ODBOJKAŠKI KLUB "AZENA TIFON"	

8.

Centar za djecu, mlade i obitelj VELIKA GORICA

„Od svojih prvih dana malo dijete pokušava naći smisao stvarnoga svijeta. Sve je to učenje, bilo da je riječ o istraživačkom ili oponašateljskom procesu, bilo da se temelji na uobrazilji ili mašti. Kakvom god igrom dijete bilo zaokupljeno, ono najbolje i najlakše uči kroz aktivno sudjelovanje: ono što samo mora učiniti, jer je to njegov „posao“.

(John Thomson)

Centar za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica prva je ustanova takvog tipa u Hrvatskoj koju je osnovala lokalna zajednica. Započeo je s radom 2003.godine, a osnovan je s ciljem ujedinjavanja i koordiniranja različitih programa i akcija namijenjenih djeci, mladima, roditeljima i budućim roditeljima te svim članovima obitelji.

„Nesretni smo što vas nemamo u Zagrebu.“

(Purger)

ZNATE LI...

... da je u Centru u 2006. godini bilo 1.216 korisnika, te da je ponuđeno 39 programa koji su se provodili u 70 grupa i kroz program savjetovanja.

... da prostor Centra koriste udruge (u ovom trenutku ih je devet) koje svojim djelovanjem pridonose razvoju civilnog društva u našem gradu.

... da u sklopu Centra djeluje stručno tijelo - Stručno vijeće, sastavljeno od vrhunskih stručnjaka s područja psihologije, socijalne pedagogije, pedagogije, socijalnog rada koji daju prijedloge i mišljenja o stručnom radu Centra.

ZNATE LI...

... da se provodi znanstvena evaluacija rada Centra čiji je cilj dobiti uvid u sliku koju o Centru imaju korisnici i vanjski suradnici Centra te procijeniti informiranost građana Velike Gorice o Centru. Evo podataka koji su dobiveni u istraživanju dobivenom krajem 2006. godine:

- Ispitivala se informiranost građana Velike Gorice anketom. Od 98 anketiranih građana Velike Gorice, njih 76,5% je čulo za Centar. Najveći broj ispitanika koji su čuli za Centar, njih 56% je za Centar čulo usmenom predajom, preko letaka njih 28%, preko radija 14.7%, a preko Interneta 2,7%. Od svih ispitanih koji su čuli za Centar, 92% smatra da je takav Centar potreban za Grad Veliku Goricu.
- Drugi način procjene rada Centra se radio putem metode tzv. fokus grupe. One su napravljene s korisnicima Centra i njihovim roditeljima, te sa stručnjacima s kojima Centar surađuje. I stručnjaci i korisnici su izrazili zadovoljstvo radom Centra. Vide ga kao mjesto okupljanja stručnjaka različitih profila te kao mjesto pokretanja zajedničkih preventivnih aktivnosti u lokalnoj zajednici. Korisnici su još naglasili da je Centar mjesto gdje se popunjava propušteno u sustavima poput škole, vrtića, obitelji.

U vrijeme školskih praznika (zimski, proljetni, ljetni) organiziraju se programi za provođenje slobodnog vremena, a Centar aktivno sudjeluje u akciji „Velika Gorica - prijatelj djece“.

Svi programi Centra su besplatni.

„Ovdje je odlično i nikad vas neću zaboraviti!“

Ivan, 4b

„Boravak u Centru je daleko najbolji način korištenja slobodnog vremena našeg djeteta. Osim sadržaja koje nudi, kojima potiče rad i kreativnost, Centar djeci pruža mir i sigurnost, uči ih razumijevanju i toleranciji, potiče stvaranje novih prijateljstava i produbljuje stara. Centar je mjesto na koje rado odlazimo.“

(Jakov Bajo, roditelj)

Koje programe možete izabrati u Centru?

- **Obrazovni programi** - programi su opisani u poglavlju „Obrazovanje“.
- **Programi namijenjeni roditeljima:**
 - roditeljstvo na drugačiji način;
 - škola za roditelje;
 - program podrške roditeljima čijoj je djeci dijagnosticiran ADHD sindrom (deficit pažnje/hiperaktivni poremećaj).
- **Programi za strukturiranje slobodnog vremena** - programi su opisani u poglavlju „Slobodno vrijeme djece i mladih“.
- **Programi za učenje socijalnih vještina:**
 - kreativno - socijalizacijska grupa;

- sat razrednog odjela - nudi se više programa koji se prilagođavaju potrebama pojedinog razreda. Stručnjaci Centra odlaze u škole na poziv stručnih suradnika i razrednika;
- grupa za djecu kojoj je dijagnosticiran ADHD sindrom (deficit pažnje/ hiperaktivni poremećaj).

- Program savjetovanja:
Problemi na kojima se radi su:
 - poremećaji u ponašanju;
 - osobni rast i razvoj;
 - obiteljska problematika (odnosi, komunikacija, odgojne vještine).

- Programi za zaposlenike, vanjske suradnike i volontere.

9. Što su poremećaji u ponašanju i kada reagirati

Poremećaji u ponašanju djece i mladih predstavljaju sva ona ponašanja koja ometaju dijete ili mladog čovjeka u redovnom funkcioniranju te mogu biti štetna i opasna za tog pojedinca i/ili njegovo okruženje. Takva ponašanja odstupaju od uobičajenih ponašanja za tu dob, spol, situaciju i okruženje, mogu biti prisutna na osobnom planu i u socijalnom okruženju i zahtijevaju stručnu pomoć.

ZNATE LI...

...da oko 10% učenika osnovnih škola na području Grada Velike Gorice radi sa stručnim suradnicima u školi zbog problema u učenju i/ili ponašanju. Zanimljivo je da se taj postotak dvostruko povećava kada se radi o učenicima srednjih škola.

To su sljedeća ponašanja: impulzivnost, hiperaktivnost, agresivnost, destruktivno ponašanje, nepažnja, neposlušnost, suprotstavljanje, nepokornost, delinkvencija, strah, anksioznost, tuga, sram, niska razina samopoštovanja, depresija, povučenoš, somatske teškoće. Prisutnost određenih poremećaja i odstupanja u ponašanju u svakodnevnom funkcioniranju ne mora nužno značiti da se radi o poremećajima u ponašanju. Stoga se najčešće navode kriteriji koji govore o trajanju poremećaja (tri do šest mjeseci ili ako je došlo do nagle promjene u ponašanju), intenzitetu, prisutnosti poremećaja u određenoj sredini (npr. obitelj, škola, društvo), prisutnosti većeg broja različitih poremećaja, socijalnom kriteriju ili kulturnom kriteriju i do sada poduzetim intervencijama i njihovim rezultatima.

„Kad mi je najteže, ja se smijem. I to bezobrazno.“

(12-godišnjak u odgojnom domu)

Poznato je da rano otkrivanje poremećaja u ponašanju povećava mogućnost uspješne intervencije. Stoga je važno prepoznati znakove koji upućuju na rizik i što ranije djelovati. Znakovi koji upućuju na rizik najčešće su ona ponašanja djece koja se u jednom trenu djetetovog života počnu pojavljivati, ponavljaju se kroz neko vremensko razdoblje i ne povezuju se s tipičnim ponašanjem razvojne faze u kojoj se dijete nalazi.

ZNATE LI ...

...da se na području Grada Velike Gorice provodi Program prevencije društveno neprihvatljivih ponašanja djece i mladih s ciljem smanjivanja rizičnih činitelja za pojavu neprihvatljivih ponašanja

Johnnyjevi pametni roditelji

Roditelji: “Kako to da Johnny, koji je mlađi od tebe, ima uvijek bolje ocjene?”

Šedmogodišnjak: “Zato što su Johnnyjevi roditelji pametni.”

(Anthony de Mello: „Molitva žabe“)

Takva ponašanja mogu biti: regresija - dijete počne primjenjivati neke oblike ponašanja koje je već prestalo koristiti (sisanje prsta, spavanje samo sa najdražim medom), izostajanje iz škole, slabljenje školskog uspjeha, agresija prema drugoj djeci, povlačenje, mokrenje u krevet, često razbolijevanje i traženje da ne ide u školu, krađa, laganje, često plakanje bez vidljivog razloga, usamljenost, sukobi s vršnjacima i nastavnicima. Sva ova ponašanja predstavljaju djetetov poziv u pomoć. Ignoriranje takvog poziva može dovesti do izrazitijih smetnji. Roditelji ponekad u takvim situacijama reagiraju primjenom prisile, kažnjavanjem i zabranama. Takve metode najčešće kompliciraju ionako složenu situaciju te se kod djece potkrepljuju neprihvatljivo ponašanje. Zato, u takvim situacijama, treba potražiti stručnu pomoć.

Popravni dom za samo jednog maloljetnika

Raspravljalo se o tome da se otvori popravni dom za dječake i na savjetovanje je bio pozvan glasovit pedagog. Oduševljeno je govorio u prilog humanih metoda odgoja u popravnom domu, potičući utemeljitelje da ne štede novac kako bi dobili dobre i mjerodavne odgojitelje.

Na kraju je zaključio, rekavši: "Bude li samo jedan maloljetnik spašen od moralnog zastranjivanja, bit će opravdani svi troškovi i rad uloženi u ustanovu poput te."

Kasnije mu jedan član komisije reče: "Niste li se malo previše dali zanijeti osjećajima? Jeste li sigurni da bi toliki trošak i sile bile opravdane kad bismo uspjeli spasiti samo jednog dječaka?"

„Kad bi to bio moj sin, da“, bio je odgovor.

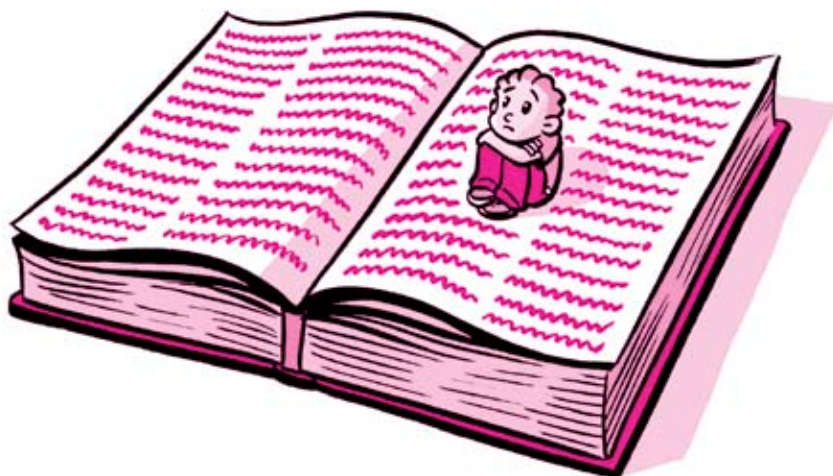
(Anthony de Mello: „Molitva žabe“)

Kome se obratiti?

- U svakoj odgojno - obrazovnoj ustanovi radi stručni suradnik - psiholog, defektolog, pedagog, kojem se roditelj može obratiti i zatražiti pomoć.
- Ukoliko želite pomoć potražiti izvan vrtića ili škole, možete se obratiti Centru za djecu, mlade i obitelj. Tamo ćete dobiti stručnu pomoć, a ako se radi o problemu kojeg nije moguće riješiti u Centru, bit ćete upućeni na mjesto gdje se takvi problemi rješavaju.
- Centar za socijalnu skrb - Odjel za zaštitu djece, braka i obitelji.
- Gradsko društvo Crvenog križa - savjetovalište specijalizirano za probleme ovisnosti.
- RETO Centar - Udruga prijatelja nade - okuplja osobe s problemima ovisnosti s ciljem njihove resocijalizacije i rehabilitacije.
- Udruga „Kрила ljubavi“ - bavi se psihosocijalnom podrškom zlostavljanoj djeci i odraslim članovima obitelji i preventivnim radom na sprečavanju i smanjivanju zlostavljanja.

10.

Djeca s teškoćama u razvoju

Djeca s teškoćama u razvoju trebaju pojačanu skrb obitelji i društva i imaju na to pravo. Ona imaju pravo živjeti u uvjetima koji štite njihovo dostojanstvo, promiču samopouzdanje i olakšavaju im sudjelovanje u društvu. Tradicionalni sustav brige o djeci podrazumijeva smještaj djece s teškoćama u razvoju u specijalizirane ustanove. Odvajanje djeteta od obitelji uzrokuje emocionalnu i socijalnu deprivaciju djece, pa se stoga posljednjih godina sve više organiziraju službe podrške u zajednici. Na taj način djeca s teškoćama upoznaju drugu djecu, stvaraju prijateljstva, utječu na stvaranje tolerantnog okruženja i prihvaćanja različitosti u društvu. Programi inkluzije i integracije omogućavaju aktivno sudjelovanje djece s teškoćama u razvoju u vrtiću, školi, zajednici.

„Zdravo, zlato – rekla je mama. – Ivanka je slijepa. Ona ne ide u kino. Ona nema prijatelja.

- Kako nema?! – bunio se Filip. – Znate li Vi, gospodo, da sam ja ispisao debelu teku pjesama samo za nju. Držat ćemo se za ruke i proći sva križanja zajedno. Ja ću joj pričati ono što vidim, a ona će meni govoriti što čuje.

(Tito Bilopavlović: „Filipini iza ugla“)

Integracija - uključivanje djece s manjim teškoćama u redovan sustav odgoja i obrazovanja.

Inkluzija - proces kojim u isto okruženje stavljamo djecu iste kronološke dobi sa i bez posebnih potreba radi njihove zajedničke igre, druženja i učenja. Inkluzija omogućuje djeci s posebnim potrebama mogućnost za promatranje, imitiranje i kontakte s drugom djecom.

Integracija i inkluzija nisu procesi izjednačavanja djece već procesi poštivanja i tolerancije prema različitostima. Osnovno što djeca trebaju naučiti u odnosu prema drugima je da poštuju druge, surađuju s drugima i cijene specifičnost, različitost drugih. Stoga je izuzetno važno da roditelji pokazuju svojim primjerom da su različitosti prihvaćene kao normalna i dobra životna činjenica.

„Postoje discipline u kojima je prijatelj u invalidskim kolicima nedostižan. To je njegova prijateljska odanost i privrženost. U toj disciplini možda upravo prijatelji invalidi drže svjetski rekord i olimpijski su pobjednici. Prijatelj u invalidskim kolicima drži svjetski rekord u držanju tajni i sjajan je suigrač u igri zajedničkog sanjanja.“

(Zvonimir Balog: „Prijatelj u invalidskim kolicima“)

Kome se obratiti?

- Dječji vrtić „Ciciban“:
 - integracija djece s teškoćama u razvoju u redovan program.
- Dječji vrtić „Velika Gorica“:
 - tri odgojne skupine za djecu s teškoćama u razvoju.
- Centar za odgoj i obrazovanje - odgoj i obrazovanje, smještaj i osposobljavanje djece s intelektualnim poteškoćama.
- Gradsko društvo Crvenog križa - program „Osobni asistent“ - pomoć djeci s tjelesnim invaliditetom.
- Udruga „Gorica“:
 - edukacijsko - rehabilitacijska igraonica;
 - savjetovalište za djecu, mlade i odrasle.
- Udruga „Suncokret“:
 - programi za djecu s različitim stupnjem i vrstom invaliditeta i članove njihovih obitelji;
 - socijalizacijske i kreativne radionice;
 - izdavanje časopisa „Suncokret“.
- Igraonica „Maka“:
 - dojenačka razvojna gimnastika;
 - bazična perceptivno-motorička stimulacija;
 - somatska stimulacija vodom;
 - radno-terapeutski program usmjeren na motoriku šake i ruku;
 - stimulacija kroz likovne, glazbene i druge igre.
- Udruga „Sunčica“:
 - predškolski odgoj i rehabilitacija;
 - program inkluzije djece s teškoćama u razvoju;
 - logopedski i edukacijsko-rehabilitacijski rad.

11. Podsjetnik

Roditelji i budući roditelji (trudnica):

- Dom zdravlja
- Centar za djecu, mlade i obitelj
- Gradska knjižnica

Djeca u dobi od 7 do 14

- osnovne škole
- Umjetnička škola Franje Lučića
- Centar za djecu, mlade i obitelj
- Pučko otvoreno učilište
- Gradska knjižnica - Dječji odjel
- Muzej Turopolja
- Zajednica tehničke kulture
- Zajednica športskih udruga
- Kulturno umjetnička društva
- Plesni klub Megablast
- Akrobatski r'n'roll klub VEGA
- Izviđački odred Tur
- Planinarsko društvo
- Udruga roditelja i mladih Podbrežnice
- Visa educa
- Zvonjalica
- Esperantsko društvo Svijet mira
- Mjuzikids

Djeca u dobi od 0 do 6 godina

- Dječji vrtići
- Dom zdravlja
- Centar za djecu, mlade i obitelj
- Udruga Sunčica

Mladi od 15 godina

- srednje škole
- Umjetnička škola Franje Lučića
- Centar za djecu, mlade i obitelj
- Pučko otvoreno učilište
- Gradska knjižnica
- Muzej Turopolja
- Zajednica tehničke kulture
- Zajednica športskih udruga
- Kulturno umjetnička društva
- Plesni klub Megablast
- Akrobatski r'n'roll klub VEGA
- Izviđački odred Tur
- Planinarsko društvo
- Udruga roditelja i mladih Podbrežnice
- VGWireless
- Zajednica mladih Trag u beskraju
- VEM
- Gorička alternativna scena
- Tur-bina
- Mozaik

Ako vam ovo nije dovoljno....

- Dom zdravlja
- Centar za odgoj i obrazovanje
- Centar za socijalnu skrb
- Crveni križ
- Centar za djecu, mlade i obitelj
- Udruga Gorica
- Udruga Suncokret
- Udruga Krila ljubavi
- Udruga Sunčica
- Igraonica Maka

Dragi roditelji,

Umjesto završnog slova, pozivamo Vas da se sa svojim prijedlozima, pitanjima i primjedbama javite u:

Centar za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica, Kurilovečka 48, 6231-734,
info@centar-dmo-vg.hr i

Upravni odjel za društvene djelatnosti, školstvo i predškolski odgoj,
Trg kralja Tomislava 34, 6269-917, 6269-918, mladi@gorica.hr.

I ne zaboravite...

„Ne volim ga zato što je dobar, već ga volim zato što je
moje dijete.“

(Tagore)

12. Adresar

POPIS USTANOVA

Redni broj	Ustanova	Adresa	e-mail	Web	Telefon
1.	Centar za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica	Kurilovečka 48	info@centar-dmo-vg.hr	www.centar-dmo-vg.hr	6231-734
2.	Centar za odgoj i obrazovanje Velika Gorica	Zagrebačka 90	czoo.vg@gmail.com		6221- 433
3.	Centar za socijalnu skrb Velika Gorica	Trg kralja Tomislava 35	skrb-vg@zg.htnet.hr		6222-666
4.	Dječji vrtić Ciciban	V. Vidrića 2	jelena.gaal@dv-ciciban-vg.hr		6221- 274
5.	Dječji vrtić Velika Gorica	J. Pučekovića 2 www.vrtic-vg.hr	dv-v.gorica@zg.t-com.hr	www.vrtic-vg.hr	6260-661
6.	Dom zdravlja Zagrebačke županije - ispostava Velika Gorica	Matice hrvatske bb			6379-700
7.	Ekonomska škola Velika Gorica	S. Tomaševića 21	ekonomska-skola-vg@skole.t-com.hr		6265-239
8.	Gimnazija Velika Gorica	S. Tomaševića 21	gvg@skole.htnet.hr ured@gimnazija-velika-gorica.skole.hr		6221-370
9.	Gradska knjižnica- Dječji odjel	Zagrebačka 37	djecji@knjiznica-vg.hr	www.djecja.knjiznica-vg.hr	6260-689
10.	Muzej Turopolja	Trg kralja Tomislava 1	muzej-turopolja @muzej-turopolja.hr	www.muzej-turopolja.hr	6221-325
11.	OŠ Eugena Kumičića	J. Pučekovića 4	os-eugena-kumicica @zg.htnet.hr	www.os-ekumicica-velikagorica.skole.hr	6221-302

12.	OŠ Eugena Kvaternika	Školska 4	os-eugena-kvaternika@skole.htnet.hr os-velika-gorica-001@skole.t-com.hr		6221-334
13.	OŠ Jurja Habelića	Školska 1	os-jurja.habelića@zg.t-com.hr		6221-217
14.	OŠ Nikole Hribara	R. Boškovića 11	os-velika-gorica-004@skole.htnet.hr	www.osnikolehribara.hr/novi	6222-134
15.	OŠ Ščitarjevo	Ščitajevo 104	os-scitarjevo@zg.t-com.hr os-scitarjevo-010@skole.t-com.hr	www.os-scitarjevo.hr	6258-235
16.	OŠ Velika Mlaka	V. Mlaka, B. Bušića bb	os-velika-mlaka-006@skole.htnet.hr		6235-606 6225-152
17.	OŠ Vukovina	Vukovina, Školska 20	os-vukovina-003@skole.htnet.hr		6230-005
18.	Pučko otvoreno učilište Velika Gorica	Zagrebačka 37	pouvg@zg.htnet.hr	www.pouvg.hr	6259-800
19.	Srednja strukovna škola	S. Tomaševića 21	ss-velika-gorica-503@skole.htnet.hr	www.strukovna-skola-vg.hr	6222-113
20.	Umjetnička škola Franje Lučića	S. Kolara 39	us-franje-lucica@skole.t-com.hr	www.usfl.hr	6221-376
21.	Zrakoplovna tehnička škola Rudolfa Perešina	R. Fizira 6, 10 150 Zagreb - Aeroport	ss-velika-gorica-504@skole.t-com.hr	zts.skole.t-com.hr	4562-413

UDRUGE I PRIVATNA PRAKSA

Redni broj	Udruge/ privatna praksa	Adresa	e-mail	Web	Telefon
1.	Akrobatski r'n'roll klub VEGA	E. Kvaternika 36	tomislav@advantis.hr	www.arkk-vega.hr	098/9585-999
2.	Akrobatski r'n'roll klub Gorica	Matije Slatinskog 11	damir@did.hr	www.arkk-gorica.hr	092/1277-322
3.	Dječji dom SOS-dječje selo				

	Lekenik - Zajednica mladih - Zajednica mladih SOS „Dječje „Dječje selo Lekenik“	Petra Škrleca 4; Velika Gorica Josipa Grdenića 5; Velika Gorica Zagrebačka 44; Lekenik			6215-100 6218-812 044/527-811
4.	Esperantsko društvo „Svijet mira“	Slavka Kolara 27/III			6217-435 091/5344-767
5.	Gorička alternativna scena GAS				098/316-045
6.	Gradsko društvo Crvenog križa Velika Gorica	Trg kralja Tomislava 2	crveni-kriz-vg @zg.t-com.hr	www. ckvg.t-com.hr	6221-318
7.	Igraonica Maka Velika Gorica Maka - centar za a poboljšanje pokretljivosti djece i odraslih	Črnkovec 12, Kneza Porina 69	maka@maka.hr maka@maka.hr	www.maka.hr www.maka.hr	6215-463 6216-709
8.	Izviđački odred Tur	Josipa Pucekovića 4	alen.konjevic @zg.t-com.hr		091/2530-039
9.	Mjuzikids	Podolnička 10c, Zagreb			098/9807-732
10.	MOZAIK	Trg bana J. Jelačića 50; 10 000 Zagreb	udrugamozaik @gmail.com		095/9049-9751
11.	Planinarsko društvo „Velika Gorica“	Zvonimirova 19	sinisa.petkovic1 @zg.htnet.hr	www. pd-velika.gorica. hr	098/9420-585 092/9471-721
12.	Plesni klub	Mate Lovraka 40	gordan@megablast.hr	www. megablast.hr	091/5580-456
13.	RETO Centar - udruga prijatelja nade	Gradići, Kralja Tomislava 38			6215-989 2947-125
14.	TUR-BINA	Trg Petra Krešimira IV. 11	krmpoticivan @yahoo.com		091/5211-050

15.	Udruga za unapređenje odgoja i obrazovanja Gorica	Zagrebačka 90	udrug-a-gorica@zg.htnet.hr		6215-569 098/9050-134
16.	Udruga korisnika bežičnih sustava VGWireless	Jelačićeva 23/1	info@vgwireless.hr	www.vgwireless.hr	095/7654-321
17.	Udruga za zaštitu zlostavljane djece i žrtve nasilja Grada Velike Gorice Krila ljubavi	S. Kolara 5	mdjuran@zagreb-airport.hr		6224-913 091/5021-784
18.	Udruga roditelja i mladih Podbrežnice	Vinkovačka 2	sonja.babic@zg.t-com.hr		6223-439
19.	Udruga Suncokret	M. Slatinskog 4	udrug.a.suncokret@zg.htnet.hr	www.udrugasuncokret.hr	6222-625 091/ 6221-22
20.	Udruga Sunčica - Velika Gorica	Ulica kralja D.Zvonimira 5/2	jadranka2006@net.hr	www.suncica.net	099/6215-407
21.	Udruga VEM Velika Mlaka	Školska 20,	vem@udrugavem.hr		091/ 2536-887
22.	Udruga za poticanje zdravog načina mišljenja i ponašanja kod djece i mladih „Pomak“	Zeleni trg 2/6; 10000 Zagreb	gordana.novkovic@zg.t-com.hr		098/815-806
23.	Udruga navijača Dinama Velika Gorica B.B.B.		udrugabbvg@yahoo.com		098/353-173
24.	Underground Hip Hop VG	Kurilovečka 136	cross-vg@yahoo.com		098/ 604-190
25.	Visa Educa	S. Fabijančića 32	visa.educa@zg-t.com.hr		6219-960
26.	Zajednica mladih Trag u beskrajju	Slavonska ulica bb, Gradići	tomoluksic@gmail.com zm.trag.u.beskrajju@gmail.com		6215-753
27.	Zajednica tehničke kulture Grada Velike Gorice	Cvjetno naselje bb	ztk-velika-gorica@vg.t-com.hr		6225-020

28.	Zajednica Kulturno umjetničkih udruga Grada Velike Gorice			
	KUD „VELIKA MLAKA“	Napredak 13; Velika Mlaka		6235-863
	FA „ŠILJAKOVINA“ ŠILJAKOVINA	I. Šabana 1; Šiljakovina	instalob@inet.hr	6263-239 098/417-648
	OGRANAK „SELJAČKE SLOGE“ BUŠEVEC	Trg seljačke sloge 7; Buševac	nenad.rožić@pliva.hr	6269-959 098/525-604
	KUD „DUČEC“ MRACLIN	Braće Radića 186; Mraclin		6230-370 6215-484 098/781-881
	KUD „GRADIĆI“ GRADIĆI	Dalmatinska 8; Gradići	lukakovacic@net.hr	6233-939 098/781-881
	KUD „MIČEVEC“ MIČEVEC	Jankovićeve 14; Mičevac	auto-starkelj @zg.t-com.hr	098/274-524
	KUD „NOVA ZORA“ DONJA LOMNICA	Duga 8/1; Donja Lomnica	zlatica@kbsm.hr	6234-964 091/8978-964
	FA „TUROPOLJE“ VELIKA GORICA	Slavka Kolar bb; Velika Gorica	tomislav.milicevic @zg.htnet.hr	6213-571 6218-387
	KUD „STARI GRAD“ LUKAVEC	Tratinska 41; Lukavec	estipetic@rvg.hr	091/6223-704
	KUD PLESO	Š. Breščanskog 18; Velika Gorica	kud-pleso@email.t- com.hr	6265-665
	KUD „ŠČITARJEVO“	Ščitarjevo 104	dpopcic@kbc- zagreb.hr	099/6258-313
	KUD ČIČE	Sportska 2; Novo Čiče		098/1800-224
	UDRUGA TUROPOLJSKIH MAŽORETKINJA	V. Nazora 3; Kuće	radmila.djuracic @zg.t-com.hr	6236-026

	UDRUGA VELIKOGORIČKIH MAŽORETKINJA	Kneza Ratimira 18; Velika Gorica	zeljka.banovic@vip.hr		091/8835-574
	DJEČJI ZBOR „ZVRK“	A.G.Matoša 17; Velika Gorica	antebeno@yahoo.com		098/833-692
29.	Zajednica športskih udruga Grada	Hrvatske Bratske Zajednice 80; Velika Gorica	sportskih.udruga @zg.htnet.hr	zsugvg.hr	6265-231
30.	Zvonjalica	OŠ Eugena Kvaternika			091/ 5865-528

POPIS OSTALIH VAŽNIH ADRESA U GRADU ZAGREBU

Redni broj	Zdravstvena ustanova	Adresa	e-mail	Web	Telefon
1.	KB Merkur	Zajčeva 19		www.kb-merkur.hr	2431-390
2.	Sveučilišna klinika Vrh Vrhovec	Dugi dol 4a			2353-800
3.	Klinika za ženske bolesti i porode	Petrova 13			4604-646
4.	Klinika za plućne bolesti	Jordanovac 104			2385-100
5.	KBC Rebro	Kišpatičeva 12			2388-888
6.	KB Dubrava	Av. G. Šuška 6	kbd@kbd.hr	www.kbd.hr	2902-444
7.	OB Sveti Duh	Ul. Sv. Duha 64	ob@obsv.hr	www.obsd.hr	3712-111
8.	KB Sestre milosrdnice	Vinogradska 29		www.kbsm.hr	3787-111
9.	KBC Šalata	Šalata 2-4		www.kbc-zagreb.hr/index.php	4552-333
10.	Psijhijatrijska bolnica Vrapče	Bolnička 32		www.bolnica-vrapce.hr	3780-666
11.	Klinika za dječje bolesti Zagreb	Klaićeva 16		kdb.hr	460-011
12.	Klinika za traumatologiju	Draškovićeve 19			4697-000

13.	Klinika za infektivne bolesti	Mirogojska 8			4603-222
14.	Specijalistička bolnica za plućne bolesti	Rockefellerova 3			4684-400
15.	Stomatološka služba-hitan prijem Dom zdravlja Zagreb-Centar (za V.Goricu)	Avenija V. Holjevca 22			6598-444
16.	Ljekarne - stalna noćna služba - Velika Gorica	Trg Petra Krešimira 17 (od 1.-12. u mjesecu) Matice hrv.bb (od 13.-31. u mjesecu) Zvonimirova 5 (07-20h)		www.gorica.hr	6221-269 6256-526 6231-610
17.	Savjetovalište za probleme ovisnosti	Jarun, Park prijateljstva 1/1	centar-za-previnciju-ovisnosti@zg.tel.hr		3830-088
18.	Poliklinika za zaštitu djece	Argentinska 2 Gajnice	info@poliklinika-djeca.hr	www.poliklinika-djeca.hr	3457-518
19.	Poliklinika SUVAG	Ulica kneza Ljudevita Posavskog 10	zagreb@suvag.hr	www.suvag.hr	4629-600
20.	Centar za djecu mlade i obitelj MODUS	K. Mislava 11	modus@dpp.hr	www.dpp.hr	4621-554
21.	Centar za alkoholizam KB Sestre milosrdnice	Vinogradska 29			3787-941
22.	Hitna psihijatrijska bolnica				3787-220
23.	Psihološka pomoć maloljetnim mamama	Ilica 73			2442-061
24.	Žensko savjetovalište autonomne ženske kuće Zagreb				0800/5544-5544-4551 143

25.	Psihijatrijska bolnica za djecu i mladež	Kukuljevićeva 11			4822-502
26.	Psihološki centar Tesa		psiho.centar@tesa.hr	www.tesa.hr	4828-888
27.	Hrabri telefon			www.hrabritelefon.hr	0800-0800
28.	Plavi telefon	Ilica 36	plavi-telefon@zg.t-com.hr	www.plavi-telefon.hr	4833-888
29.	Telefon za psihološku pomoć				4813-111
30.	SOS telefon za žene žrtve nasilja				4829-394

Brojne teme vezane za djetinjstvo i pitanja koja se roditeljima često javljaju kada se radi o odgoju djece obrađene su na stručan, jednostavan i zanimljiv način. Tekstom koji govori o izazovima odgoja i odrastanja djece autorice su se roditeljima približile na vrlo topao i neposredan način što će ciljana populacija, dakle roditelji, znati prihvatiti i cijeniti. Upravo takav pristup potreban je kada se govori o njihovom najvećem blagu - njihovoj djeci.

Autorice su progovorile o uobičajenim brigama u odgoju, ali i o onima manje uobičajenima i zbog kojih obitelji često ne nailaze na razumijevanje okoline. Posebna vrijednost ovog Vodiča je, osim u njegovoj informativnosti, u pristupu kojim se roditeljima ne obraća kao pasivnim čitateljima, već ih poziva na odgovornost i razmišljanje o svojoj ulozi kao roditelja te na aktivno sudjelovanje u svim aspektima razvoja njihovog djeteta. S druge strane, iza svake rečenice u Vodiču stoji podrška i razumijevanje, koje roditelji čitajući ovaj vodič moraju osjetiti.

dr.sc. Valentina Kranželić

„Vodič za roditelje“ je rad mnogih vrijednosti. Iako je namijenjen širokoj roditeljskoj populaciji, može biti zanimljiv i koristan stručnjacima koji se bave djecom, a sigurno će za njim posegnuti i stariji osnovnoškolci i adolescenti. Ovako široko zahvaćena populacija budućih čitatelja proizlazi iz dobro odmjerjenog odnosa stručnih spoznaja i konkretnih informacija. Pristupačnost čitateljima očituje se i kroz grafičko uređenje, organizaciju i dužinu teksta te strukturu svakog poglavlja i cjeline.

Ukomponirana je i literarna nota kroz mnogobrojne misli pisaca, mislioca, pune ljubavi prema djetetu, što vodiču daje toplinu i posebnost.

Tihana Novak

Grad Velika Gorica

2007.